

паэзія

паз
эз

Алег Мінкін

...царства Бога бяз каліўца Бога
у кашмараах страхотлівых съню...

Ляціць душа...

СМАЎЖЫ

З прамоклых зарасьцяў ажыны
Пасьля абложнае імжы
Павыпаўзалі на съцяжыны
Дасьпехі прасушиць смаўжы.

Павытыркалі рогі-пікі,
Нібыта ў латах ваяры,
І так і пруць пад чаравікі,
Смаўжы, маруды, недатыкі,
Вільготных нетраў жыхары.

Ах, грозны выпаўзак смаўжыны,
Каб пад абцас прыпадкам вы
Ня трапілі – вас са съцяжыны
Перанясу я ў схрон травы.

СТРАКАЗА

Стракозка на галінцы
 Ад сонца аж зіхоча,
 Вясёлкавыя крылцы,
 Смарагдавыя вочы,
 Танюсенькія ножкі,
 Вузенская сукенка...
 Пабудзь са мной шчэ трошкі,
 Прывабная паненка!

МУ

Iгару Бабкову

– Слухай, кароўка-бурэнъка, чаму
 Гэтак тужліва ты мыкнула: «Му-у-у...»?
 – Му-у-у! – адказала бурэнъка тужліва. –
 Сэнс майго «му» зразумець немажліва.

ХУТКАЯ ПЛЫНЬ

Ня трэба, каханая, слоў. Памаўчым.
 Ніхто не валодае мовай, якою
 Два сэрцы, спавітыя пешчай ракою
 Размову вядуць, у нябыт плывучы.

Глядзі, які морак, і шэррань, і стынь
 Залеглі наўкола страшлівай аблогай...
 Дык будзем жа моўчкі адно да аднога
 Тулицца.

Хай зносіць нас хуткая плынъ.

ГРАВЮРА

У гарлачы на стале хрызантэмы...
 Гэта ня прыклад няўдалай квантэмы –
 Гэта пачатак мілоснае тэмы.

Нашы альтанкі, прысады і паркі,
 Съвет на дваіх, незваротны і яркі,
 Жалем запралі няўмольныя Паркі.

Што засталося? Сьвітанак пахмурый.

Надпіс «кахаю» на зжоўклай гравюры.
Томік журботных лістоў Сенанкура.

ДЗЬВЕРЫ

Няісьней, чым кружляньне пудкай молі
мой жыцьцяпіс.
Ня бель аблокаў – цяжар шэрай столі
згары навіс.
Ня плёскат хваль, не дасканалаць цела,
ня шорхат крыл –
а маўкліня й на вокладках зжаўцелых
стагодні пыл.
І ў снах той самы незагойны верад,
што вось знайшоў
аднойчы ў край, жахліва-пекны, дзьверы –
і не ўвайшоў...

БЭЗ

*

У вазе зьвяў духмяны бэз.
А я паперы скрэмзаў жмутак...
Я доўга быў з табой і без
І вызнаў, што такое смутак:
Ён, пеніста-лілёвы спрэс,
Так нас спавіў, і так захутаў,
Як той зъдзічэлы прагны бэз,
Што плот збуцьвелы пералез
І ахінуў забыты хутар.

**

Рассунуў бэз я... Акурат
Насупраць, у ваконнай шыбе,
Губамі варушыў, як рыба
Бязгучна, за чытвом мой кат.

Карпеў да ранку, мусіць, ён
Над мудрым томам «Капітала»,
Скуль навукова вынікала,
Што ўсім, такім як я – гамон!

Было ўсё вызначана спрэс
Там аж да «чыстак» і «лікбеза»...

Адно ня ўлічана: куст бэза
Пад самай шыбай і абрэз.

Пад мурам таго самага механічнага
цэху,
Дзе Кукабака вырабляў пратэзы,
Штогод у траўні зацьвітаў куст бэзу,
Сарамліва затуляючы шчарнелую цэглу.

Такой нязвыклай і такой сірочай
Была сярод шкла, бетону й жалеза
Лілёвая квеценъ квітучага бэзу,
Што Кукабака адводзіў вочы.

На тэрыторыі, абнесенай дротам,
Квітучага бэзу лілёвая кіпень
Здавалася Кукабаку дзівосным выканнем
Нейкай недарэчнай, забытай пяшчоты.

Напэўна ў Кукабакаў задушны закутак
Той, хто ня церпіць ніякага лішку,
Дадаваў штогод пяшчоты крышку,
Каб яшчэ яскравей адцяніць пакуту.

ПЕНАТЫ

Зноў я вярнуўся ні з чым
Да гэтых згнілых варот,
Скуль праз няўрод і нішчым
Паразбрыдаўся мой род.

Я ненадоўга, але,
Божа, які гэта жаль
Бачыць у стылай імgle
Сад абліяцелы амаль.

Божа, ад пунь і ад хат
Цягне такою жальбой,
Што застаецца няшмат,
Каб не пакончыць з сабой.

Божа, калі ўжо й мяне

Перст Твой, як яблык, страсе –
Хай яшчэ раз сълізгане
Цень мой па ўёмнай страсе.

ШПАК

Прасьвісьцеў я, быццам шпак,
Дарагое-залатое,
І жыцьцё маё, што гляк –
Аж да дна наскроль пустое.

І ляціць душа туды,
Скуль вяла яе дарога:
Да палёўкі-лебяды,
Да гарлачыка рачнога.

КУФАР

Так было: я ў сябе зазірнуў,
Быццам хто века куфра піхнуў.

Думаў, скарбаў адкрыю тайнік,
А адкрыўся смуродны гнайнік.

Думаў, боскае ўбачу съятло,
А там сыкала гадаў кубло.

Думаў, ёсьць хоць на дне прыгажосьць,
А знайшоў раздражненъне і злосць...

Апусьціце съвінцовае века
І замкніце нутро чалавека!

ПАНЯВЕРКА

M. M.

Ты паглядзі, кім стала ты цяпер...
Баішся нават глянуць у люстэрка,
Бо ў поглядзе тваім стаіўся сумны зъвер,
Якога не прагнаць, а клічуць –
Паняверка.

Ты моліш усю ноч: «Сыйдзі, шалбер,
Я сукню белую хачу дастаць з куфэрка,

І стаць ранейшай...» Не сыходзіць зьвер,
Падступны зьвер з мянушкай Паняверка.
Ты кажаш: «Мне нязносны твой ашчэр!
Каб ты мне ў вочы не глядзеў,
я разаб'ю люстэрка!»
Разъбіла... ды съмееца кпліва зьвер,
Найгоршая з хімер, нязводны Паняверка.

АНЁЛ

Мой анёл, белакрылы мой кат,
Столькі год пад тваёй я апекай,
Столькі год пагражаеш мне пеклам...
Ды ў свой рай мяне возьмеш наўрад.

Жорсткасць вуснаў і погляд ва ўпор:
Ты катуеш мяне без супыну.
Я кажу: «Мне даволі, я гіну...»
Ды стэрыльны заўжды твой убор.

Бачу спрэс яго бель-чысьціню,
Што пануе над съветам убога...
Царства Бога бяз каліўца Бога
У кашмарах страхотлівых съню.

ДВОРНИК

Надараеца, жахам агорне
Ад таго, што яшчэ не памёр...
Ды са зъдзівам пачуеш, як дворнік
Ачышчае зас্তнежаны двор.

Звыклы лад пахіснуўся, пажухлі
Усе веры й атожылкі вер –
А вось дворнік шкрабе сваёй шухляй
І тады, і заўжды, і цяпер.

Ён адкідае да агароджы
Сънег наносны і сыпле пясок,
Каб няўпэўнены ў заўтра прахожы
Пасылізнуцца на мог неўзнарок.

КУКАБАКА ПЕРАД ЛЮСТЭРКАМ

Я ўзіраюся ў люстэрка –
Як жа час мяне скаверкаў:
Зжоўклы твар у зморшчках спрэс,
Плех на месцы, дзе быў лес...

Эх, падсела, падгніло,
Пане Дух, тваё жытло,
У якое мімаходзь
Запіхнуў цябе Гасподзь!

НАСТАЛЬГІЯ

Паглядзі: над дахамі гораду
У вячорнай, дажджыстай імгле
Возіць хохлікаў баба Каргота
На сваёй абратацінай мяtle.

Прыкра. Мокра. Імжака цярусіць
Усю ноч... А яна – хоць памры! –
«Мы беларусы з братняю Русьсю»
Гугнявіць з хохлікамі да зары.

ПАХМЕЛЬЛЕ

Усё так, як раней, толькі троху
Больш падвоху ў паветры й спалоху,
Больш паныласці ў тварах і смутку,
Больш нянявісьці ў кожным закутку,
І глядзяць адусюль блазнавата
Зъвільгатнелыя вочы вар'ята.

Зноў стрыножаны коні Пагоні,
На іх месцы – дубінкі, пагоны,
І разумнікі зноў не ў цане,
І вусаты партрэт на съянне.
«Што ж, за пляшкай схаджу, буду піць...
Можа загадзя кайстру купіць?»
